

**HANDLEDNING FÖR
ANSÖKAN AV
FONDERADE
BYGDEMEDEL**

1 INLEDNING

Syftet med denna skrift "Handledning för ansökan av fonderade Bygdemedel" är att underlätta för projektägaren att administrera sitt projekt. Hur och när kan man ansöka om medel, vem kan ansöka, hur mycket pengar finns i de olika fonderna, när får man besked om beslut och hur rekviderar man pengarna. Vår förhoppning är att skriften ska fungera som en handbok och förhoppningsvis ge svar på ett antal generella frågor.

2 VAD ÄR BYGDEMEDEL?

Bygdemedel utgörs av avgifter som vattenföretag enligt ett antal vattendomar måste betala till de fonder som Länsstyrelsen Dalarna förvaltar. Dessa medel, bygdemedel, skall återföras till bygden och användas "*till investeringar för ändamål som främjar näringsliv eller service i bygden eller annars är till nytta för denna*". Se 8§ SFS nr: 1998:928 Departement/myndighet: Miljödepartementet, Förordning (1998:928) om bygde- och fiskeavgifter. Se Bilaga 1.

Det är den bygd som berörs av vattenföretaget eller anläggningar för detta som kommer i fråga för bidrag. Bygdebegreppet skall ges en vid tolkning och bygdeområdet vid en vattenreglering får inte avgränsas alltför snävt. Så många som möjligt i bygden skall komma i åtnjutande av medel och Länsstyrelsen Dalarna tolkar bygdeområdet att gälla hela kommunen.

Länsstyrelsen avsätter del av bygdemedlen (ca20%) till de ärenden som avser kostnader för att förebygga eller minska skador p g a vattenverksamhet. Ansökan ska då ställas till **Miljödomstolen** som beslutar i dessa ärenden.

3 NÄR SKA/KAN ANSÖKAN SKE?

Ansökningarna ska vara Länsstyrelsen tillhanda senast 31/12. Efter att ansökningarna har registrerats skickas de på remiss till berörda kommuner. Kommunerna gör en prioriteringslista och ett remissyttrande och därefter är det Länsstyrelsen i Dalarna som beslutar och betalar ut beviljade medel.

Beslut tas så snart som möjligt vilket brukar bli under april-maj året därpå.

4 VEM ELLER VILKA KAN ANSÖKA

Medel kan sökas framförallt av föreningar. Exempelvis kan hembygdsföreningar, idrottsföreningar, intresseföreningar och byalag söka. Föreningen måste vara inregistrerad och ha ett organisationsnummer samt finnas i någon av de kommuner som har möjlighet att söka Bygdemedel.

Följande handlingar skall också bifogas till ansökan:

1. Kort historik om föreningen.
2. Verksamhetsberättelse.
3. Bestyrkt protokollsutdrag eller annan liknande handling som visar dels att föreningen beslutat söka bygdemedelsbidrag, vilket belopp samt vem som är behörig att företräda föreningen.

Länsstyrelsen arbetar för en **hållbar utveckling** inom alla våra verksamheter. Folkhälsa, miljö och mänskliga rättigheter är en del av den hållbara utvecklingen. För att underlätta för den som söker bygdemedel finns en bilaga (MR – mänskliga rättigheter) som kan användas i samband med ansökan.

Det kan dessutom behövas ytterligare handlingar eller uppgifter beroende på vad ansökan gäller. När det t ex är fråga om att ordna vägbelysning och skoterleder bör karta bifogas där dessa är utmärkta. Om det är aktuellt att upprusta bygdegårdar bör fastighetsbeteckning anges.

En prövning sker ofta från fall till fall. Nyttan och betydelsen av investeringen får därför bl.a. vägas in i sammanhanget. Vissa åtgärder kan vara till nytta för de boende i ett betydligt större område än andra. Ansökan konkurrerar med övriga sökande i respektive kommun och ett eventuellt stöds storlek avgörs av behållningen i fonderna för respektive kommun. Den påfyllnad som görs varje år skall delas ut under samma år.

Kommuner   Fonder   Påfyllnad/år ca

Avesta	Avestaforsen	98 000 kr
Borlänge	Bullerforsen	84 000 kr
	Forshuvud	82 000 kr
	Kvarnsveden	14 000 kr
	Domnarvet	10 000 kr
Leksand	Flatensjöarna (med Vansbro)	18 000 kr
	Snesensjöarna (med Vansbro)	6 000 kr
	Siljan (med Mora, Orsa, Rättvik)	175 000 kr*
Ludvika	Lisjön	38 000 kr
Malung	Bredsjön	25 000 kr
	Grycken	23 000 kr
	Holmsjön	31 000 kr
	Horrmundsjön (med Älvdalen)	50 000 kr
	Kvien	37 000 kr
	Tisjön	167 000 kr
	Öjesjön/Idfjärden	30 000 kr
Mora	Trängslet (med Älvdalen)	1 800 000 kr
	Venjansjön	8 500 kr
	Siljan (med Leksand, Orsa, Rättvik)	175 000 kr*
Orsa	Vässinkoski/Noppikoski	34 000 kr
	Siljan (med Leksand, Mora, Rättvik)	175 000 kr*
Rättvik	Skattungen/Oresjön	21 000 kr
		175 000 kr*
Säter	Långhag	14 000 kr
Vansbro	Flatensjöarna (med Leksand)	Se Leksand
	Snesensjöarna (med Leksand)	Se Leksand
Älvdalen	Trängslet (med Mora)	Se Mora
	Horrmundsjön (med Malung)	Se Malung

* Utdelning i Siljans regleringsfond (ca 700 000 kr) sker vartannat år, nästa gång 2016 (2018, 2020, 2022 etc.)

5 TILL VAD KAN MAN FÅ STÖD?

Medlen skall användas till allmänna ändamål som främjar näringslivet eller service i bygden eller på annat sätt är till nytta för denna, som till exempel:

- reparationer/-investeringar i byggnader
- förbättringar i idrottsanläggningar
- inköp av utrustning

Bygdemedel kan inte lämnas till driftskostnader eller förutsätta ytterligare bidrag efter att investeringen är genomförd.

Bidrag lämnas inte för flyttbara investeringar, som till exempel

- bil, skoter, traktor

Observera att man inte kan ansöka om pengar retroaktivt. Investeringen får vara påbörjad men inte avslutad vid tillfället för beslutsfattning, dvs. i början på april. Påbörjar man projektet/investeringen innan beslut fattas sker det på egen risk.

6 HUR FYLLS ANSÖKAN I?

Punkt 1:

Här anges belopp och från vilken kommun som man avser att söka fondmedel ur. Här anges också vilket insatsområde ansökan avser, om man tidigare fått stöd till samma projekt och beräknat startdatum.

Punkt 2:

Här anges allmänna uppgifter såsom sökande, adress, kontaktperson och hur man önskar få beloppet utbetalt. Föreningar och organisationer skall också ange organisationsnummer.

Punkt 3:

Här skriver man vad man vill med projektet och vilket resultat det förväntas bli.

En del av projektbeskrivningen är också vilka effekterna kan bli med avseende på miljö, jämställdhet, tillgänglighet, barnperspektiv och integration. Länsstyrelsen Dalarna arbetar för en hållbar utveckling inom våra verksamheter och vi har ett uppdrag att låta dessa områden genomsyra alla stöd och bidrag. I detta fall innebär det att vi vill se att sökanden reflekterar över områdena och ser hur dessa områden berör projektet.

Budgetfältet:

Kostnadsspecifikation innebär att man anger vad för typ av kostnader man kommer att ha. Typ material, arbetskraft, och övriga samt att man gör en uppskattning om vad det kommer att kosta i den högra delen av tabellen. Vidare anger man om man kommer att ha finansiering utöver Bygdemedlen.

7 REKVIRERING AV BEVILJADE MEDEL

Rekvirering skall ske på den bifogade blanketten. En lägesrapport skall bifogas om en delrekvisition görs, vid slutrekvisition skall en slutrapport bifogas. Rapporterna skall kort beskriva vad som hänt i projektet.

Investeringen förväntas vara utförd vid rekvireringstidpunkten. Dispens kan ges om sökande innan tiden gått ut gör troligt att medlen kommer till användning på avsett sätt inom en rimlig tid.

Utbetalning sker i efterhand till angivet konto och mot uppvisande av betald faktura. Länsstyrelsen Dalarna kan inte betala en faktura utan pengarna sätts in på ett konto. I beslutet anges ett sista utbetalningsdatum, oftast den 30 september året efter beslut-datum. Rekvirering av medlen skall ske före detta datum.

Kostnaderna måste vara relaterade till projektverksamheten dvs. höra till projektet. Fakturor måste vara utställda till projektägaren. Lägesrapport ska bifogas varje rekvisition

8 ATT TÄNKA PÅ

- Alla uppgifter ska vara ifyllda. En ofullständig ansökan kan komma att skickas tillbaka för komplettering
- Glöm inte att ansökan skall underskrivas av behörig firmatecknare.
- Lagen om Offentlig Upphandling (LoU) ska följas av alla som är s.k. "upphandlande enheter" dvs. oftast kommuner i detta fall.
- Alla förändringar av projektet som innebär avsteg från beslutet ska anmälas och godkännas av Länsstyrelsen Dalarna. Kan avse verksamheter, budget, slutdatum m.m.
- Fakturorna skall vara utställda på projektägaren

Ta gärna kontakt med Länsstyrelsen om ni har frågor och funderingar.

BILAGA 1

SFS nr: 1998:928

Departement/myndighet: Miljödepartementet

Rubrik: Förordning (1998:928) om bygde- och fiskeavgifter

Utfärdad: 1998-06-25

Ändring införd: t.o.m. SFS 2000:1128

Allmänna bestämmelser

1 § När en dom eller ett beslut, som ålägger en tillståndshavare att betala en avgift enligt 6 kap. lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet, har vunnit laga kraft, skall domen eller beslutet sändas till den myndighet till vilken avgiften skall betalas.

2 § När tillståndet tas i anspråk till en vattenverksamhet för vilken bygdeavgift skall betalas enligt 6 kap. 1 § lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet, skall tillståndshavaren göra anmälan om tidpunkten för ianspråktagandet till länsstyrelsen.

När arbeten eller andra åtgärder som inverkar på vattenförhållandena påbörjas för en vattenverksamhet, för vilken allmän fiskeavgift skall betalas enligt 6 kap. 6 § lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet, skall tillståndshavaren göra anmälan om tidpunkten för påbörjandet till Fiskeriverket.

3 § Avgifter som betalats till länsstyrelsen skall utan dröjsmål sättas in i bank mot ränta. Detsamma skall Fiskeriverket göra med avgifter som betalats till Fiskeriverket och som beräknas bli tagna i anspråk under det följande kalenderåret. Övriga avgiftsmedel skall Fiskeriverket utan dröjsmål föra över till Kammarkollegiet för förvaltning.

Om en avgift som skall betalas till länsstyrelsen eller Fiskeriverket inte har betalats inom föreskriven tid, skall myndigheten begära indrivning av avgiften. Indrivning behöver dock inte begäras för en fordran som understiger 100 kronor om indrivning inte krävs från allmän synpunkt.

Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. och i indrivningsförordningen (1993:1229).

Bygdeavgifter

Avgiftsmedel för förebyggande av skador m.m.

4 § Den som genom en vattenverksamhet, för vilken bygdeavgift skall betalas enligt 6 kap. 1 § lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet, lider skada får skriftligen ansöka hos miljödomstolen om bidrag ur avgiftsmedlen till kostnaderna för att förebygga eller minska sådan skada eller om ersättning för skadan. Har någon ersättning för skadan tidigare bestämts av miljödomstolen får ansökan inte göras.

Om ansökningen ges in före utgången av den tid som enligt 24 kap. 13 § miljöbalken gäller för anmälan av anspråk för oförutsedda skador, skall den inte tas upp till prövning före utgången av den tiden, om inte särskilda omständigheter föranleder annat. Om flera ansökningar har getts in, bör de såvitt möjligt prövas samtidigt.

5 § Vid avgörande av ärenden som avses i 4 § skall miljödomstolen ha den sammansättning som anges i 20 kap. 4 och 5 §§ miljöbalken.

Vid avgörandet skall hänsyn tas till vad som i varje särskilt fall kan anses skäligt. Om miljödomstolen anser att en särskild utredning behövs, får en sådan utredning göras genom att upplysningar begärs från myndigheter i orten eller på något annat lämpligt sätt. När omständigheterna föranleder det, bör en kungörelse om ärendet införas i ortstidning.

Särskilda kostnader för miljödomstolen, som är förenade med ärendets utredning och avgörande, skall betalas av medel som enligt 6 kap. 1 § lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet har betalats för vattenverksamheten. Miljödomstolen får bestämma att sökanden skall av samma medel få skälig ersättning för sina kostnader i ärendet. Förordning (1998:1389).

6 § Om sökanden genom ett lagakraftvunnet beslut har tillerkänts kostnadsbidrag eller ersättning, som avses i 4 § och 5 § tredje stycket andra meningen, skall beloppet betalas ut till honom av länsstyrelsen.

Avgiftsmedel för allmänna ändamål

7 § Om en avgift enligt 6 kap. 1 § lagen (1998:812) om särskilda bestämmelser om vattenverksamhet har betalats för en vattenverksamhet som berör bygden inom flera län, skall, sedan medel i mån av behov har avsatts för användning enligt 4 § denna förordning, den återstående delen

av avgiften fördelas mellan länsstyrelserna i de berörda länen i enlighet med vad de bestämmer i samråd. Om de inte kan enas, bestämmer regeringen fördelningen.

8 § Avgiftsmedel enligt 6 kap. 1 § lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet skall, sedan medel i mån av behov har avsatts för användning enligt 4 § denna förordning, i övrigt användas till investeringar för ändamål som främjar näringsliv eller service i bygden eller annars är till nytta för denna.

Till ändamål som avses i första stycket kan lämnas lån eller bidrag. Ett sådant lån eller bidrag får dock inte medföra att det blir nödvändigt att även i fortsättningen bevilja medel för ändamålet eller att staten eller berörda kommuner kan förorsakas inte avsedda kostnader.

När låne- eller bidragsbeloppets storlek bestäms, skall hänsyn tas till beskaffenheten av det ändamål som avses med lånet eller bidraget och hur stor del av kostnaderna för ändamålet som lånet eller bidraget kommer att utgöra. Hänsyn skall tas till statligt stöd som lämnas i annan ordning.

9 § Ansökan om lån eller bidrag till andra ändamål än som avses i 4 § av medel enligt 6 kap. 1 § lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet görs hos länsstyrelsen i det län där medlen skall användas.

Om ansökan gäller lån eller bidrag till främjande av rennäringsen, skall länsstyrelsen med eget yttrande överlämna ärendet till Statens jordbruksverk för avgörande. Storleken av de medel som skall stå till Jordbruksverkets omedelbara förfogande för främjande av rennäringsen fastställs för varje år av länsstyrelsen och Jordbruksverket i samråd. Om myndigheterna inte kan enas om storleken av dessa medel eller, vid prövning av en ansökan, om behovet av ytterligare medel till detta ändamål, avgör regeringen frågan.

Beslut i låne- och bidragsärenden fattas av länsstyrelsen eller, i fall som avses i andra stycket första meningen, av Jordbruksverket. Samråd skall ske med berörda kommuner och, om särskilda skäl föreligger, med miljödomstolens ordförande.

Fiskeavgifter

10 § Fiskeriverket eller, efter Fiskeriverkets bemyndigande, länsstyrelsen bestämmer hur fiskeavgifter som har fastställts enligt 6 kap. 5 § lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet skall användas, om inte annat har bestämts i domen eller beslutet.

Fiskeavgifter som har fastställts enligt 6 kap. 6 § lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet skall användas för att bekosta forskning och utveckling inom fiskevården enligt vad Fiskeriverket bestämmer efter samråd med Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande.

Avgifter som avses i första och andra styckena får inte utan regeringens medgivande användas till Fiskeriverkets eller länsstyrelsens verksamhet. Förordning (2000:1128).

Överklagande

11 § I 23 kap. 1 § miljöbalken finns bestämmelser om överklagande.

Länsstyrelsens och Statens jordbruksverks beslut enligt 9 § får inte överklagas.

Övergångsbestämmelser

1998:928

1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1999, då förordningen (1983:945) om avgifter enligt vattenlagen (1983:291) skall upphöra att gälla.

2. Vad som i 1-9 §§ förordningen sägs om bygdeavgifter enligt 6 kap. 1 § lag (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet skall också gälla bygdeavgifter enligt 10 kap. 1 § vattenlagen (1983:291) och regleringsavgifter enligt 4 kap. 14 § vattenlagen (1918:523).

3. Vad som i 1-3 och 10 §§ förordningen sägs om fiskeavgifter enligt 6 kap. 5 och 6 §§ lag (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet skall också gälla fiskeavgifter enligt 10 kap. 5 och 6 §§ vattenlagen (1983:291) samt 2 kap. 8 och 10 §§ vattenlagen (1918:523).

4. I fråga om avgifter som utgår enligt 6 kap. 9 § och 11 kap. 95 § vattenlagen (1918:523) gäller bestämmelsen i kungörelsen (1953:620) angående indrivningen och användningen av vissa med anledning av företag i vatten utgående avgifter.